

Fiskeridirektoratet
Postboks 185
5804 Bergen
Postmottak@fiskeridir.no

Trondheim, 11. 09.2020

Deres referanse: 18/5125

Høring: Om rapportering av aktivitets- og posisjonsdata fra alle fartøy under 15 meter, samt noen endringer for fartøy over 15 meter

Innledning

Sjømatbedriftene viser til mottatt høringsbrev av 29.05.20, med svarfrist den 28.08.20 og senere utsatt høringsfrist til 15.09.20 og gir med dette sitt høringstilsvar.

I høringsnotatet fra Fiskeridirektoratet foreslås det å utvide datainnsamlingen fra fiskeflåten. Formålet er å samle inn bedre posisjons- og aktivitetsdata fra den minste fiskeflåten. I tildelingsbrevet for 2018 fikk Fiskeridirektoratet i oppdrag å utarbeide en plan for utvidet datainnsamling. I sin oppfølging av bestillingen har departementet støttet Fiskeridirektoratets anbefaling om å samle inn bedre posisjons- og innsatsdata fra den minste flåten. Dataene fra flåten under 15 meter vil gi økt kunnskap om datafattige bestander langs kysten og gi bedre forvaltning av disse bestandene, spesielt for de stasjonære bestandene. Høringen inneholder også noen endringer for fartøy over 15 meter. Kunnskapen vil blant annet sette forvaltningen i stand til å oppdage faresignaler på et tidligere tidspunkt. Det er viktig å se helhetlig på forvaltningens behov for data, slik at samme rapporteringsløsning kan tjene flere formål:

- Å overvåke den enkelte bestand og med jevne mellomrom vurdere tilstanden
- Havforskningsinstituttets rådgivning
- Interesseavveiinger og arealplanlegging i kystsonen
- Ressurskontroll
- Sertifiseringsordninger og forventninger fra forbruker

Forslaget om utvidet rapportering fra den minste flåten er et nødvendig skritt mot en bedre ressurskontroll. Uten rapportering har kontrollmyndighetene begrenset mulighet til å følge med på fiskeriene som utøves av de minste fartøyene. Videre støtter departementet

tilrådingen om å velge rapporteringsløsning basert på tilgjengelig teknologi, slik at datainnsamlingen kan starte relativt raskt. Dette er også i tråd med Fiskerikontrollutvalgets anbefaling om å innføre rapportering fra den minste flåten snarest mulig.

For fartøy over 15 meter er det allerede etablert et regime for elektronisk rapportering av fangst- og aktivitetsdata (ERS) som dekker behovene for opplysninger om fangst og innsatsdata, og Fiskeridirektoratet foreslår å trekke veksler på eksisterende rapporteringskrav- og systemer ved innsamling av fangst- og aktivitetsdata fra fartøy under 15 meter. Tilsvarende er det etablert et regime for posisjonsrapportering (VMS) for fartøy over 15 meter.

Fiskeridirektoratet ønsker også å høre hvorvidt systemet for fangst- og aktivitetsrapportering kan benyttes til å hente inn data om forbruk av drivstoff som grunnlag for en kompensasjonsordning som skissert av utvalget som har sett på klimatiltak og virkemiddel i fiskeflåten. Det vil være ønskelig å få tilbakemelding om rapportering av slike data også kan håndteres praktisk og teknologisk hensiktsmessig i en utvidet datainnsamling. Grunnlaget for kompensasjonsordningen for CO₂-avgift i fiskeflåten er førstehåndsverdi av fangsten og forbruk av drivstoff. Det vises til Rapport om klimatiltak og virkemiddel i fiskeflåten. For øvrig er det også viktig å ha god statistikk på det samlede drivstofforbruket bl.a. for å kunne se på klimaeffekten av fiskeriene.

Fiskeridirektoratet presiserer at de ønsker å være teknologinøytrale i valg av løsninger.

Gjeldende rett

Fartøy på eller over 15 meter største lengde er pålagt krav om posisjonsrapportering (VMS) og krav om elektronisk rapportering av fangst- og aktivitetsdata (ERS). ERS inneholder DEP, DCA og POR. Ved fiske i Skagerrak utenfor 4 nautiske mil fra grunnlinjen gjelder kravet for alle fartøy på eller over 12 meter største lengde.

Fartøy mellom 13 og 15 meter må i dag melde inn kvantum om bord, hva som skal landes, tidspunkt for ankomst havn, opplysninger om havn og landingssted. Flere av de samme opplysningene som meldes inn via POR. Meldingen skal sendes to timer før anløp, eller,

dersom fangstfelt er nærmere landingssted enn to timer, skal meldingen sendes snarest etter avsluttet fangstoperasjon. Dette via Kystfiskeappen.

Fartøy under 15 meter med adgang til å delta i kvoteregulert fangst av kongekrabbe er pålagt å «være utstyrt med typegodkjent automatisk identifikasjonssystem (AIS, klasse A eller B)». Av samme bestemmelse fremgår det at «AIS systemet skal holdes i gang til enhver tid gjennom hele kvoteåret».

Endringer, nye innføringer og bortfall

Fiskeridirektoratet foreslår at krav til 24/7 brukerstøtte hos leverandører av ERS programvare formaliseres i ERS-forskriften. Kravet gjelder for programvare til alle norske fiskefartøy, uavhengig av fartøyets lengde.

Bortfall av Kystfiskeappen som tidligere inneholdt de samme opplysningene som POR gjør.

Fiskeridirektoratet foreslår at gjeldende krav til elektronisk rapportering for fartøy på eller over 15 meter, gjøres gjeldende for alle norske fiskefartøy ved at;

- Melding om fangst skal sendes minst en gang daglig og senest kl. 2359 UTC. Dette innebærer en fastholdelse av plikten som fartøy over 15 meter har hatt. Det innebærer en innføring av ny plikt som fartøy under 15 meter ikke har hatt tidligere.
- Melding om havneanløp skal sendes senest 2 timer før anløp havn eller når siste fangstoperasjon er gjennomført dersom det er kortere enn 2 timer til havnen. Dette er en videreføring av plikten som fartøy over 15 meter har hatt. Det er i grove trekk den meldingen båter mellom 13 og 15 meter i dag sender via Kystfiskeappen.
- De krav som i dag stilles til ERS programvare gjøres gjeldende for fartøy under 15 meter. Det foreslås videre for alle fiskefartøy at;
- Melding om havneavgang skal sendes før fartøyet forlater havn. Dette innebærer en endring av lovverket for de fartøy som allerede har denne meldeplikten, og som tidligere

har kunnet sende denne meldingen inntil 2 timer etter at de har forlatt havn. For fartøyene under 15 meter medfører det en ny plikt til å sende DEP.

- Adgangen til å rapportere fangst per dag for garn- og linefartøy oppheves,
- Opplysninger om kvantum og type drivstoff skal oppgis i DEP- og POR-meldingen. Dette har tidligere ikke vært brukt i DEP- og POR-meldingen.
- Informasjon om landingstidspunkt og landingssted/-mottak skal oppgis i POR-meldingen
- Kravene til brukerstøtte hos leverandører av ERS programvare forskriftsfestes.

I tillegg til å anbefale innsamling av elektronisk aktivitets- og posisjonsdata så snart som mulig, anbefalte Fiskerikontrollutvalget også krav om rapportering av avtalt landingstidspunkt. Landingstidspunktet kan inkluderes enten i fiskernes rapporteringsløsning eller som en rapporteringsplikt for fiskemottakene. I tråd med departementets beslutning, foreslås det å inkludere krav om rapportering av estimert landingstidspunktet i eksisterende rapporteringsløsning (ERS).

Ulike alternativer til posisjonsrapportering for fartøy under 15 meter

Departementet har i sin oppfølging av bestillingen vist til at mange fartøyeiere på eget initiativ har installert automatisk identifikasjonssystem (AIS) på fartøy under 15 meter, og at kostnadene til innkjøp, installasjon og drift av VMS-utstyr for posisjonsrapportering er relativt høye. Departementet ber om at muligheten til å benytte AIS-data fra flåten under 15 meter blir vurdert.

AIS-alternativet innebærer uansett at det må anskaffes en kommunikasjonsbærer for å kunne sende fangst- og aktivitetsrapportering (ERS). Dette vil ikke være nødvendig for de to andre alternativene.

Alternativ 1 - eksisterende løsning for posisjonsrapportering (VMS) utvides til å gjelde fartøy under 15 meter:

Melding om posisjon skal sendes til Fiskeridirektoratet, med identifikasjon av fartøyet, dato og tidspunkt for fartøyets posisjon, samt fart og kurs i rapporteringsøyeblikket. Melding om posisjon skal inneholde identifikasjon av rapporttype (mem-kode). Det foreslås ingen endringer i kravet til nøyaktighet for fartøyets geografiske posisjon i rapporteringsøyeblikket. Dagens krav til utsyr og installasjon gjøres gjeldende for alle fartøy. Melding om posisjon skal sendes inn hvert 5. minutt. Når fartøy kun kan kommunisere slik melding vha. satellitt skal melding om posisjon sendes inn hvert 10. minutt. Dette vil også gjelde for fartøy over 15 meter.

Alternativ 2 - innhenting av posisjonsopplysninger fra AIS:

Fartøy som ikke er underlagt kravet til VMS skal være utstyrt med klasse A AIS utstyr som sender melding om fartøyets identitet, posisjon, fart og kurs. AIS-systemet skal være aktivt til enhver tid gjennom hele året med mindre - internasjonale avtaler, regler eller standarder åpner for beskyttelse av navigasjonsopplysninger, - strømtilførselen må brytes grunnet vedlikehold av systemet eller verkstedopphold, eller - fartøyet skal ligge uvirksomt i mer enn 14 dager. Det skal sendes melding til Fiskeridirektoratet før strømmen brytes. Når strømmen til AIS-systemet er brutt, kan ikke fartøyet endre posisjon. Det stilles krav til at AIS-utstyret monteres av godkjent installatør for å sikre enheten er korrekt satt opp for å sikre best mulig ytelse. Fartøy som fisker utenfor NØS må være utstyrt med VMS.

Alternativ 3 - posisjonsmeldinger i ERS:

Dette kan gjennomføres med noen justeringer mener dagens leverandører av ERS. Kostnadene med kommunikasjon av slike posisjonsmeldinger vil være lav (gitt at meldingene kan kommuniseres vha. etablerte ERS kommunikasjonsmetode). Økt frekvens til hvert 5. minutt vil heller ikke skape store problem eller ekstra kostnader.

Trinnvis innføring

Behovet for disse dataene tilsier at datainnsamlingen bør settes i gang så raskt som mulig. Fiskeridirektoratet anbefaler i utgangspunktet at regelverket inkluderer alle fartøyene samtidig. Av praktiske hensyn vil Fiskeridirektoratet imidlertid foreslå at krav om

posisjonsrapportering og ERS for fiskefartøy under 15 meter gjennomføres trinnvis. Denne trinnvise innføringen kan være basert på fartøyets lengde eller evt. basert på hvilket fiskeri fartøyet deltar i.

Ved trinnvis innføring basert på fartøyets lengde anbefales det å starte med fartøy fra 13-15 meter. Dersom en finner det mer hensiktsmessig med en trinnvis innføring basert på fiskeri, anbefaler Fiskeridirektoratet at krav om posisjonsrapportering og ERS innføres først for fartøy som deltar i fisket etter kongekrabbe og i fisket etter leppefisk. Dette er kystnære fiskeri som i hovedsak gjennomføres med små fartøy under 15 meter, og er fiskerier som Fiskeridirektoratet bruker mye ressurser for å følge opp.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Anskaffelse av utstyr til enten VMS eller AIS ligger på omtrent samme nivå – AIS er noe rimeligere i innkjøp, men det avhenger av hvilken modell man velger osv. Det må her nevnes at det er flere fiskebåter som har gått til anskaffelse av AIS, selv om det ikke har vært påbudt.

Begge typer utstyr vill være påkrevd montert av godkjent installatør. Kostnad rundt montering blir ikke anslått.

VMS har i tillegg løpende kostnader på sending av signaler. Det har ikke AIS.

Dersom ERS blir innført, vil båt uansett måtte investere i ERS. Det vil dermed ikke påløpe ekstra kostnader for installasjon dersom man går for løsning med posisjonsrapportering i ERS. Det vil være løpende kostnader ved posisjonsrapportering via ERS, men nivå er ikke spesifisert videre utover at kostnadene vil være lave.

Fiskeridirektoratet vil også måtte utvide sine tjenester ifbm. mottak av ERS. Dette er en ordning som hittil har omfattet rundt 600 båter. Dersom rapporteringen gjelder for samtlige fiskebåter, vil den omfatte nærmere 6000 båter. Det vil kreve modernisering og utvidelse av tjenesten og det vil også kreve flere ansatte.

Sjømatbedriftenes vurdering:

Sjømatbedriftene registrerer behovet for bedre ressurskontroll, overvåking av enkeltbestander og mer informasjon til bruk ved interesseavveininger og arealplanlegging i kystsonen. Det registreres også behov fra Havforskningsinstituttets side for bedre kartlegging av bestander ifbm. kvoteråd mm.

Sjømatbedriftene erkjenner også behovet for veldokumenterte opplysninger til bruk både direkte mot forbruker og i forbindelse med sertifiseringsordninger.

Sjømatbedriftene har forståelse for at det kan fremstå som uforholdsmessig at små båter under 15 meter blir pålagt rapporteringskrav av denne type. Dette både på grunn av de ulike fiskeriers beskaffenhet, båtenes utforming, bemanning om bord og forventninger til brukers teknologiske ferdigheter. Det er en større andel enkeltmannsbåter med få eller ingen bekvemmeligheter.

I denne sammenheng er det ikke å stikke under en stol at båter i størrelsesorden 13-15 meter allerede er underlagt et regime med Kystfiskeappen som nå foreslås skrotet. På den annen side registrerer vi at Fiskeridirektoratet bruker mye ressurser for å følge opp det kystnære fiskeri som i hovedsak gjennomføres med små fartøy under 15 meter. Med dette som bakteppe mener Sjømatbedriftene at innføringen av posisjonsdata og fangstdata for den minste flåten er sannsynligvis et nødvendig onde man må akseptere for å få bukt med et dårlig rykte, og sikre lik ressurskontroll i alle ledd innad i flåten.

Ved innføring av nye reguleringer, mener Sjømatbedriftene at det er viktig at de er utformet slik at de treffsikre, samtidig som man unngår dobbelrapportering. Sjømatbedriftene ønsker å få bukt med juks og fusk.

Sjømatbedriftene mener at det bør kunne være anledning til å dispensere fra et evt. påbud om rapportering av aktivitets- og posisjonsdata for de fartøy hvor det ikke er praktisk gjennomførbart å få montert opp de(n) påkrevde enhet(ene).

Sjømatbedriftene mener videre at en løsning med AIS er å foretrekke. Dette med bakgrunn i kostnader rundt både investering, drift og vedlikehold samt at mange fartøyer allerede har

investert i denne typen teknologi. Sjømatbedriftene ønsker også å fremheve det sikkerhetsmessige aspektet ved bruk av posisjonsdata, som kan være bakgrunnen for at flere har valgt å investere i denne typen utstyr allerede.

Sjømatbedriftenes konklusjon:

Sjømatbedriftene støtter Fiskeridirektoratets foreslåtte rapporteringskrav med følgende endringer:

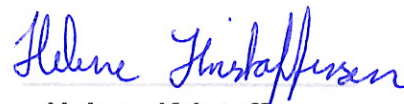
- ***Løsning med AIS blir påkrevd mht. posisjonsrapportering.***

Trondheim

Med vennlig hilsen
Sjømatbedriftene

Robert Eriksson
Administrerende Direktør

Helene Kristoffersen
Fagsjef fangstbasert industri